

KOMENTÁŘ

16. 2. 2023

Výzkum, vývoj a informační technologie v mezikrajském srovnání v roce 2021

V roce 2021 dosáhly v České republice celkové výdaje na výzkum a vývoj 121,9 miliardy korun, největší relativní nárůst byl zaznamenán v Olomouckém kraji. Výdaje na financování vývoje a výzkumu v Plzeňském kraji dosáhly částky 5,6 mld. Kč a v regionu byl zaznamenán meziroční nárůst pracovníků v této oblasti. Činnostmi v oblasti ICT se v České republice v roce 2021 zabývalo 219,8 tisíc zaměstnanců, z hlediska územního rozložení jsou ICT specialisté nejvíce koncentrováni v Praze, Jihomoravském a Středočeském kraji. Podíl domácností s připojením na internet se stále zvyšuje, v roce 2021 bylo připojeno více než čtyři pětiny domácností v ČR.

Výzkum a vývoj

Výzkumem a vývojem (VaV) se v České republice v roce 2021 zabývalo 84 671 osob (přepočteno na plnou roční pracovní dobu plně věnovanou VaV činností). V dlouhodobém pohledu počet těchto zaměstnanců stále roste, ve srovnání s rokem 2020 se zvýšil o 4,6 %, přičemž nárůst byl zaznamenán v 9 ze 14 krajů republiky. Více než třetina z celkového počtu zaměstnanců působila v Hl. m. Praze (35,7 %), pětina v Jihomoravském kraji. Naopak v deseti krajích podíl na počtu zaměstnanců VaV v České republice nedosáhl 5 %.

V roce 2021 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj 121,9 miliardy korun, proti roku 2020 vzrostly o 7,5 %. K největšímu meziročnímu nárůstu celkového objemu výdajů na výzkum a vývoj došlo v Olomouckém kraji (o 20,2 %). Dlouhodobě nejdůležitějším centrem českého výzkumu a vývoje je však nadále Praha, v níž bylo v roce 2021 realizováno 38,9 % celkových výdajů v České republice, konkrétně 47,4 mld. Kč. S velkým odstupem za ní následovaly kraje Jihomoravský se 17,5 % a Středočeský s 12,9 %. Při přepočtu na regionální hrubý domácí produkt však dosáhl nejvyšší hodnoty Jihomoravský kraj (3,2 %), v Praze a Středočeském kraji výdaje dosahují 2,8, resp. 2,3 % HDP vytvořeného v příslušném kraji. Naproti tomu v Karlovarském kraji se podíl pohybuje jen kolem 0,2 %.

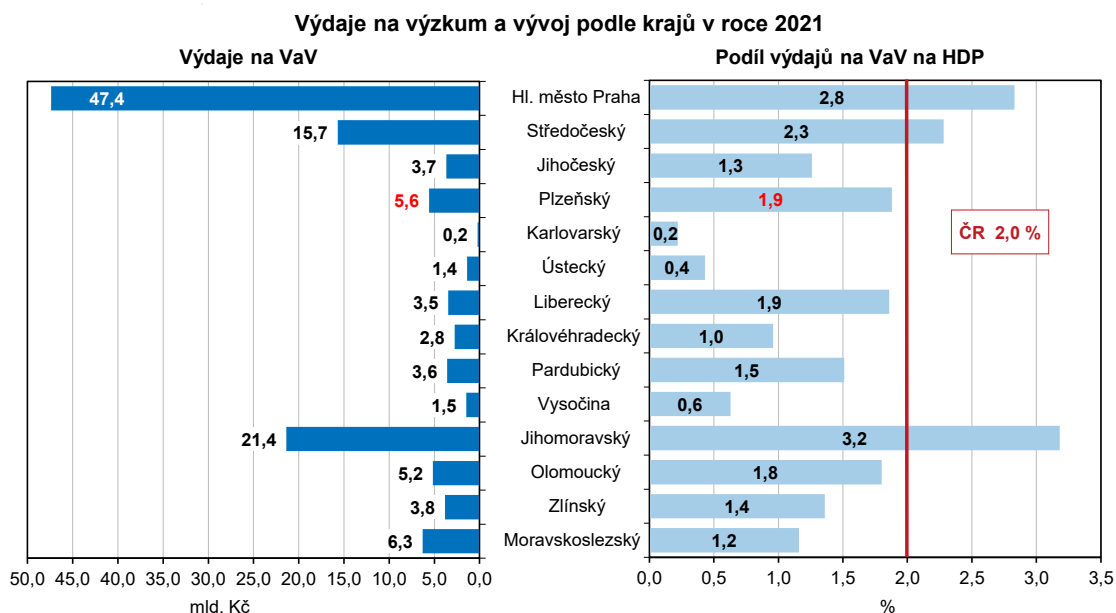
Nejvíce prostředků na výzkum a vývoj bylo vynaloženo v podnikatelském sektoru, a to 76,6 mld. Kč, z toho téměř třetina (31,0 %) v Hl. m. Praze a dále 16,5 % v Jihomoravském kraji a 15,8 % ve Středočeském kraji. Ze státního rozpočtu bylo na přímou veřejnou podporu výzkumu a vývoje v roce 2021 vynaloženo 38,3 mld. Kč, tedy o 205 mil. více než v roce 2020. Největší část prostředků (16,8 mld. Kč) směřovala na výzkum a vývoj prováděný na veřejných vysokých školách, 12,2 mld. Kč získaly veřejné výzkumné instituce a 3,8 mld. Kč směřovalo do podnikatelského sektoru.

V Plzeňském kraji:

- Pracovalo v roce 2021 celkem 3 686 zaměstnanců vývoje a výzkumu, ve srovnání s rokem 2020 došlo k mírnému nárůstu počtu zaměstnanců o 2,5 %.

KOMENTÁŘ

- V roce 2021 bylo soustředěno více než dvě třetiny zaměstnanců v podnikatelské sféře, na akademické půdě to byl podíl 30,1 % z celkového počtu zaměstnanců vývoje a výzkumu.
- Došlo v roce 2021 k navýšení výdajů na financování vývoje a výzkumu na 5,6 mld. Kč. Výdaje dosáhly 1,9 % HDP vytvořeného v Plzeňském kraji.
- Bylo vynaloženo v roce 2021 nejvíce prostředků na vědu a výzkum v podnikatelském sektoru (4,6 mld. Kč).
- Ze státního rozpočtu směřovalo na přímou veřejnou podporu výzkumu a vývoje 914 mil. Kč, kde 70,5 % prostředků byly adresovány na vědu a výzkum prováděný na veřejných vysokých školách.

Informační a komunikační technologie

Činnostmi v oblasti ICT se v České republice zabývalo 219,8 tisíce zaměstnanců (fyzické osoby), z toho 54,2 % tvořili ICT specialisté a zbývající část ICT technici. Z hlediska územního rozložení jsou ICT specialisté nejvíce koncentrováni v Praze, Jihomoravském a Středočeském kraji. Pro zvýšení spolehlivosti dat z výběrového zjišťování byly tyto údaje vypočteny jako průměr z posledních 3 let (2019–2021).

Přestože se podíl domácností vybavených počítačem už v posledních letech nijak výrazně nemění (v roce 2021 představoval 79,5 %), podíl domácností s připojením na internet se stále zvyšuje. V roce 2021 dosáhl v republikovém průměru 83,4 %, nejvíce v Praze (86,9 %), nejméně v Ústeckém kraji (78,0 %).

Internet v České republice používá 82,8 % osob starších 16 let. Uživatelů internetu v posledních letech přibývá hlavně mezi seniory. Podíl osob nad 55 let, které se připojují k internetu, se za

KOMENTÁŘ

posledních 10 let ztrojnásobil na současných 59,0 %. Ve věku 16–34 let užívá internet 98,9 % z obyvatel této věkové skupiny.

Rovněž roste podíl osob, které používají internet na mobilním telefonu. V roce 2021 jej používalo v Hlavním městě Praze 78,4 % uživatelů (z obyvatel ve věku 16 a více let), v roce 2011 to bylo pouze 16,1 %. K největšímu vzestupu došlo v Moravskoslezském kraji (z 5,9 % v roce 2011 na 74,1 % v roce 2021).

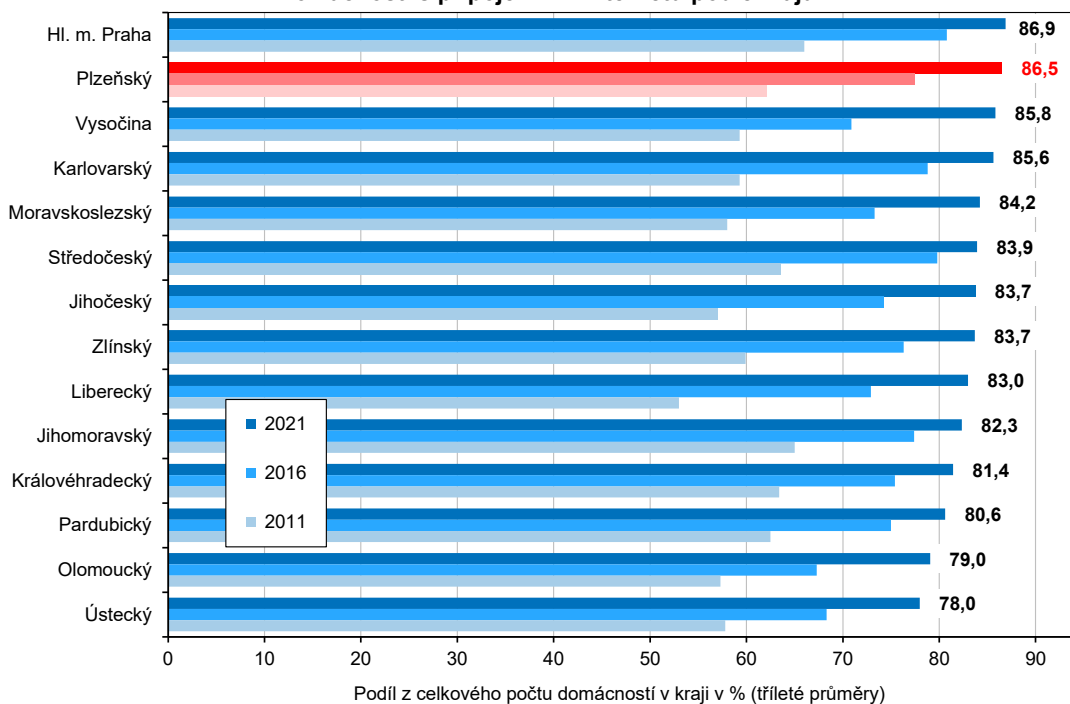
Internetové bankovníctví využívá v České republice 67,2 % osob starších 16 let, což je oproti roku 2010 trojnásobek. Zvyšuje se rovněž podíl online nakupujících. Ještě v roce 2010 v e-shopech nakupovala (nákup v posledních 12 měsících) pouze čtvrtina Čechů ve věku 16 a více let, v roce 2021 to bylo již 68,5 %, přičemž podíl takto nakupujících se v posledních 3 letech každoročně zvyšuje zhruba o 5 procentních bodů.

V Plzeňském kraji:

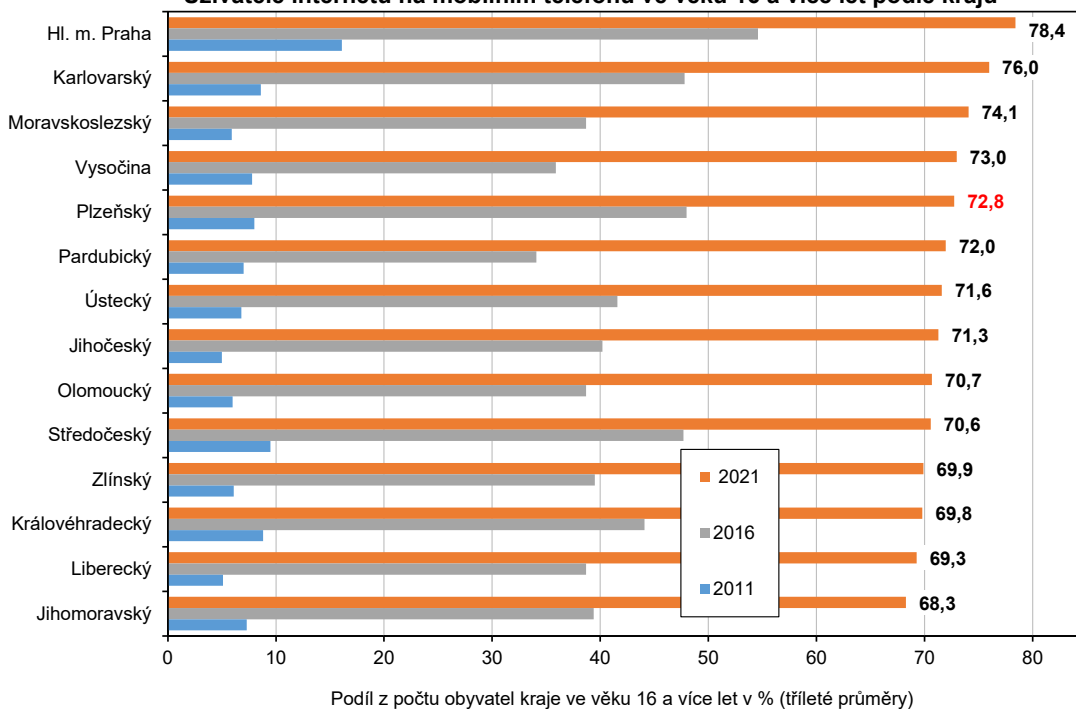
- Bylo připojeno v roce 2021 k internetu 86,5 % domácností (druhý nejvyšší podíl mezi kraji), což je o 9,0 procentních bodů více než před 5 lety.
- Podíl uživatelů internetu na mobilním telefonu ve věku 16 a více let byl 72,8 % v roce 2021, už před pěti roky užívalo internet v mobilu téměř 50 % těchto uživatelů.
- Na internetu nakupovalo 69,4 % obyvatel ve věku 16 a více let v roce 2021, nejčastěji nakupovali obyvatelé ve věku 16–34 let (92,5 %), ve věku 35–54 let to bylo 83,7 % nakupujících.
- V roce 2021 využívalo internetové bankovníctví 67,6 % obyvatel ve věku 16 a více let, za posledních 5 let vzrostl počet uživatelů internetového bankovníctví o 15,8 procentních bodů.
- K sociálním sítím bylo v roce 2021 připojeno 51,4 % uživatelů ve věku 16 a více let, což je dvojnásobně více než v roce 2011. Z toho nejčastějšími uživateli byli obyvatelé ve věku 16–34 let (94,4 %).

KOMENTÁŘ

Domácnosti s připojením k internetu podle krajů

Uživatelé internetu na mobilním telefonu ve věku 16 a více let podle krajů

KOMENTÁŘ

Mnoho dalších informací najdete v aktualizované **sadě tabulek** s podrobnějším pohledem na oblast výzkumu, vývoje, informačních technologií a jejich využívání, který je možné získat z výkaznictví nebo z administrativních zdrojů dat. Kromě srovnání postavení jednotlivých krajů v roce 2021 je zde rovněž zobrazen vývoj v posledních letech.

Výzkum a vývoj v mezikrajském srovnání:

<https://www.czso.cz/csu/xp/vyzkum-a-vyvoj-v-mezikrajskem-srovnani>

ICT v mezikrajském porovnání:

<https://www.czso.cz/csu/xp/ict-v-mezikrajskem-porovnani>

Další poznatky z těchto oblastí (včetně grafů, kartogramů, komentářů a podrobné metodiky) můžete získat na stránkách:

https://www.czso.cz/csu/xp/veda_vyzkum-xp

https://www.czso.cz/csu/xp/informacni_spolecnost-xp

Kontakt:

Ing. Lenka Hamouzová

Krajská správa ČSÚ v Plzni

Tel.: 377 612 145

E-mail: lenka.hamouzova@czso.cz